

UNDERVISNINGS
MINISTERIET

Statusredegørelse for implementering af erhvervsuddannelsesreformen

skoleårene 2016/2017 og 2017/2018

Statusredegørelse for implementering af erhvervsuddannelsesreformen skoleårene 2016/2017 og 2017/2018

Layout: Presse- og Kommunikationssekretariatet,
Undervisningsministeriet

Fotograf: Ulrik Jantzen, Leitorp + Vadsbæk

ISBN nr.: 978-87-603-3215-9 (webudgave)

Publikationen kan ikke bestilles. Der henvises til webudgaven.

Denne statusredegørelse er afgivet i henhold til Aftale om Bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser indgået i februar 2014. Bag aftalen står partierne Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Socialdemokratiet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti. Aftalen trådte i kraft ved skolestart august 2015.

Med aftalen blev det besluttet, at der skal følges op på implementeringen af erhvervsuddannelsesreformen med en årlig statusredegørelse fra Undervisningsministeriet. Statusredegørelsen skal være en opfølgning på reformens målsætninger på baggrund af de aftalte indikatorer. Statusredegørelsen offentliggøres på ministeriets hjemmeside og sendes til Folketingets Undervisningsudvalg og Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU). Undervisningsministeriet har i januar 2017 offentliggjort den første statusredegørelse for skoleåret 2015/2016.

© Undervisningsministeriet, januar 2019

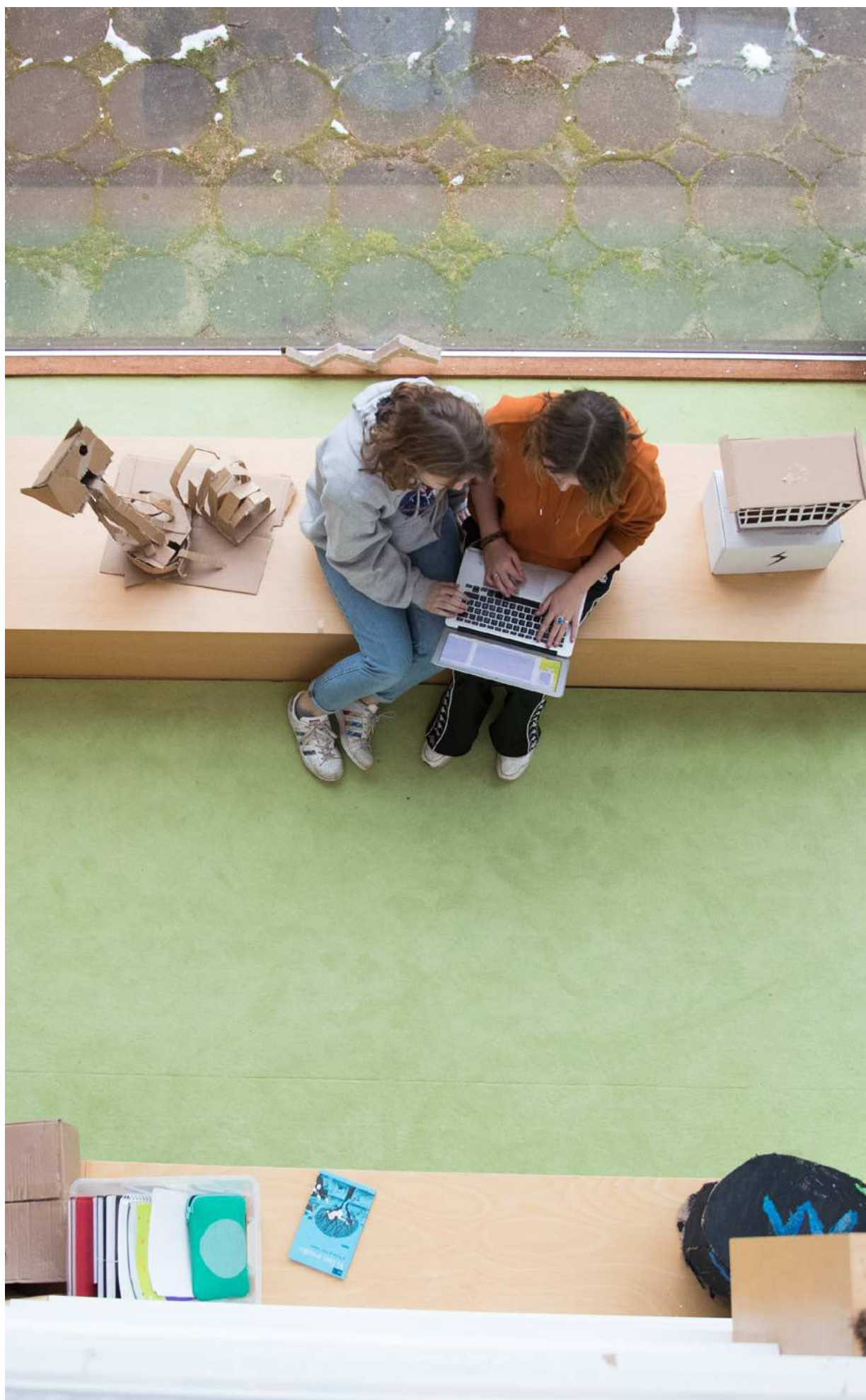
Statusredegørelse for implementering af erhvervsuddannelsesreformen

—
skoleårene 2016/2017 og 2017/2018

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	7
2. Hovedresultater for klare mål	9
Resultatmål for mål 1	10
Resultatmål for Klare mål 2	13
Resultatmål 3.1 for Klare mål 3	16
Resultatmål 3.2 for Klare mål 3	19
Resultatmål for Klare mål 4	20
3. Resultater på øvrige data (ikke en del af klare mål)	23
4. Økonomi	32

1. Indledning

I Formålet med erhvervsuddannelsesreformen er at sikre et markant løft af erhvervsuddannelserne i Danmark. Reformen skal højne erhvervsuddannelsernes kvalitet og sikre en bedre trivsel blandt eleverne på uddannelserne. Reformen skal bidrage til, at erhvervsuddannelserne bliver mere attraktive for de unge, så flere søger erhvervsuddannelserne, samtidig med at frafaldet på uddannelserne reduceres markant.

Denne statusredegørelse vil primært have fokus på opfølgningen på de fire klare mål, der blev fastsat med erhvervsuddannelsesreformen. Undervisningsministeriet har i forbindelse med arbejdet med forberedelse af regeringens udspil "Fra folkeskole til faglært – erhvervsuddannelser til fremtiden" fået udarbejdet en række analyser af konsulentfirmaerne Rambøll og Quartz, som fokuserer på aktuelle udfordringer og indsats på erhvervsuddannelsesområdet omkring søgning og frafald efter reformen. Analyserne kan læses [her](#). Desuden indgik et bredt flertal af folketingets partier aftalen "Fra folkeskole til faglært – erhvervsuddannelser til fremtiden" den 22. november 2018, som indeholder en række initiativer til at øge søgningen og gennemførelsen på erhvervsuddannelserne. Status på udfordringer og indsatsområdet er derfor ikke uddybet særsomt i denne statusredegørelse. Aftalen kan læses [her](#).

Der er i de seneste år taget en række initiativer med betydning for søgningen til og gennemførelsen på erhvervsuddannelserne, herunder:

- Finanslovsaftalen for 2019 (2018) (herunder indsats for øget tilgang og gennemførelse på social- og sundhedsuddannelserne)
- Regeringsudspil Mod på livet – vejene til uddannelse og job (2018)
- Aftale "Fra folkeskole til faglært – Erhvervsuddannelser til fremtiden" (2018)
- Regeringsudspil "Færre regler og mindre bureaukrati" (2018)
- Aftale om styrket praksisfaglighed i folkeskolen (2018)
- Etårig forlængelse af dimensioneringsaftale om offentlige praktikpladser på uddannelserne til social- og sundhedshjælper, social- og sundhedsassistent samt pædagogisk assistent (2018)
- Forsøg med erhvervsuddannelserne – frihed og fleksibilitet (2018)
- Forsøgsprogram for styrkelse af teknologiforståelse i folkeskolens obligatoriske undervisning (2018-2021)
- Aftale om bedre veje til uddannelse og job (FGU-reform) (2017)
- Aftale om praksisfaglig dimension i uddannelsesparathedsvurderingen (2017)
- Trepartsaftale om tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft i hele Danmark og praktikpladser (2016)
- Toårig dimensioneringsaftale om offentlige praktikpladser på uddannelserne til social- og sundhedshjælper, social- og sundhedsassistent samt pædagogisk assistent (2016)
- Aftale om styrkede gymnasiale uddannelser (gymnasireformen) (2016)

Denne statusredegørelse gør primært status i forhold til de fire klare mål i erhvervsuddannelsesreformen. Den viser, at det fortsat er en stor udfordring, at for få søger en erhvervsuddannelse, og at frafaldet er for højt. I 2018 var der en mindre stigning i søgningen til erhvervsuddannelserne direkte fra grundskolen, men der er fortsat et stykke vej til at nå de politiske målsætninger om, at mindst 25 procent skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse i 2020. Når der ses på både de unge direkte fra grundskolen og de voksne på erhvervsskolerne,

er der sket et fald efter reformen i antallet af elever, der er startet på erhvervsuddannelserne. Frafaldet på erhvervsuddannelserne er højt, men efter reformen er der sket en stigning i antallet af elever, der starter på grundforløbet og efterfølgende kommer i gang med et hovedforløb, og det ser generelt ud til, at frafaldet på erhvervsuddannelserne er faldende.

De fleste af de opgørelser, der indgår i statusredegørelsen, har ministeriet offentliggjort tidligere.

2. Hovedresultater for klare mål

I Aftalen om Bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser blev der fastsat 4 klare mål for at følge erhvervsuddannelsernes udvikling. Det overordnede mål er, at der skal blive flere dygtige erhvervsuddannede med kvalifikationer, der lever op til virksomhedernes behov. Målene skal sætte en tydelig ramme og retning for de kommende års arbejde på uddannelsesinstitutionerne. Samtidig skal de være med til at sikre et veldefineret opfølgingsgrundlag, så både regeringen og de enkelte uddannelsesinstitutioner bliver målt på opnåede resultater.

Nationale mål for erhvervsuddannelserne:

1. Flere elever skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse.
2. Flere skal fuldføre en erhvervsuddannelse.
3. Erhvervsuddannelserne skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan.
4. Tilliden til og trivslen på erhvervsskolerne skal styrkes.

Resultatmål for erhvervsuddannelserne til hvert af de nationale mål:

- 1.1.** Mindst 25 procent skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. klasse eller 10. klasse i 2020. Andelen skal op på mindst 30 procent i 2025. Det skal blandt andet ske ved, at alle elever udfordres i deres uddannelsesvalg. Det er intentionen, at flere kvalificerede elever starter på og fuldfører en erhvervsuddannelse. Det er samtidig intentionen at minimere dobbeltuddannelser ved, at færre fremover tager mere end én ungdomsuddannelse.
- 2.1.** Fuldførelsen skal stige fra 52 procent i 2012 til mindst 60 procent i 2020 og mindst 67 procent i 2025.
- 3.1.** Andelen af de dygtigste elever – målt ved andel elever med den samlede mængde fag, der afsluttes på højere niveau end det obligatoriske minimumsniveau fastsat af de faglige udvalg – skal øges år for år. Der udarbejdes en baseline med udgangspunkt i skoleåret 2013/2014.
- 3.2.** Den høje beskæftigelse for nyuddannede skal oprettholdes.
- 4.1.** Elevernes trivsel og afgangsvirksomhedernes tilfredshed skal øges frem mod 2020.

Resultatmålene er operationaliseret i udvalgte indikatorer, som muliggør en samlet opfølgning på nationalt niveau, samtidig med at de enkelte institutioner kan måle deres resultater i forhold til de fastsatte resultatmål.

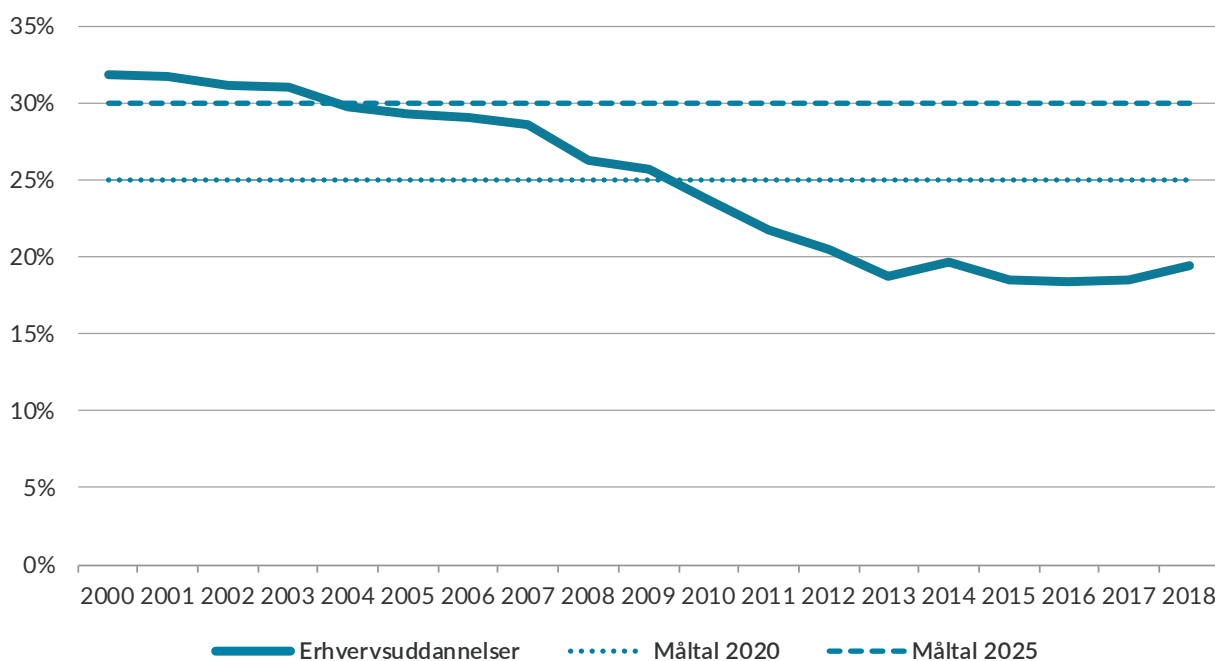
Resultatmål for mål 1

Mindst 25 procent skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse i 2020. Andelen skal op på mindst 30 procent i 2025.

De seneste tal for 2018 viser, at 19,4 procent søgte en erhvervsuddannelse som 1. prioritet direkte efter 9. eller 10. klasse, jf. figur 2.1. Der er dermed fortsat et godt stykke vej i forhold til indfrielsen af målsætningen om, at mindst

25 procent skal søge en erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen i 2020. Der er siden 2000 sket et markant fald i søgningen til erhvervsuddannelserne direkte efter grundskolen frem til i dag. Fra 2017 til 2018 ses dog en mindre stigning.

Figur 2.1 Søgning til en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse, 2000-2018

Anm.: Opgørelsen inkluderer kun første prioritetstilmeldingerne.

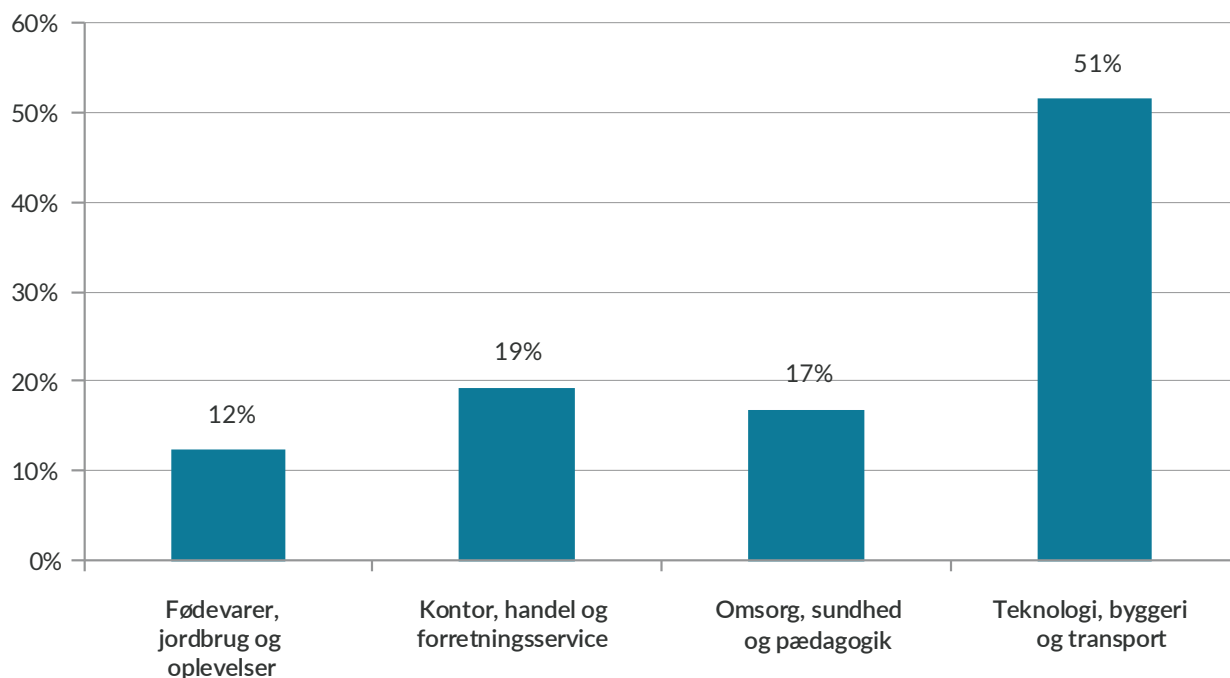
Kilde: Undervisningsministeriet.

Blandt de unge, som søger en erhvervsuddannelse som 1. prioritet, er særligt eux forløbene blevet mere og mere populære. I perioden 2015 til 2018 steg andelen, der ønsker en eux med 11 procentpoint fra 21 procent til 32 procent.

Halvdelen søger en uddannelse indenfor området Teknologi, byggeri og transport

Cirka halvdelen af eleverne, der søgte en erhvervsuddannelse efter 9. eller 10. klasse i 2018, søgte uddannelser inden for hovedområdet "Teknologi, byggeri og transport", jf. figur 2.2.

Figur 2.2. 9. og 10. klasse-elevs søgning til erhvervsuddannelserne fordelt på hovedområde 2018

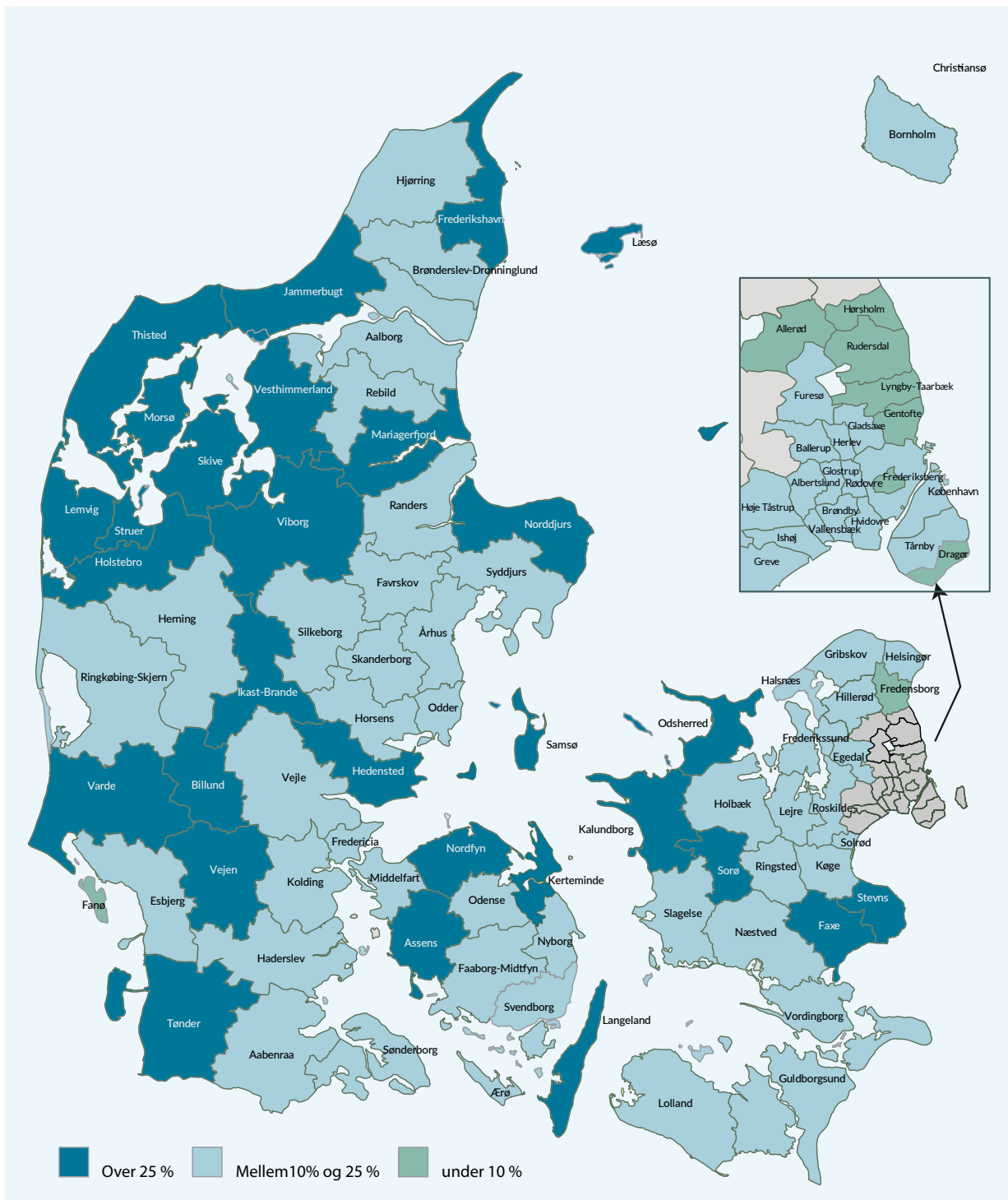
Kilde: Undervisningsministeriet

Der er fortsat stor kønsmæssig forskel på ansøgerne. Cirka 7 ud af 10 (69 procent) af de 9. og 10. klasse-elever, der søgte en erhvervsuddannelse i 2018, var drenge. Der er imidlertid stor forskel mellem hovedområderne. På hovedområdet "Teknologi, byggeri og transport" stod drenge for hele 94 procent af ansøgningerne. Omvendt var hele 84 % af ansøgerne til hovedområdet "Omsorg, sundhed og pædagogik" piger.

Store kommunale forskelle på søgning til erhvervsuddannelserne

Der er store kommunale forskelle på antallet af unge, der søger en erhvervsuddannelse, jf. figur 2.3. I nogle kommuner er søgningen over 30 procent, mens det i andre kommuner kun er omkring 5 procent af eleverne, der søger en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse.

Figur 2.3. 9. og 10. klasse-elevernes søgning til erhvervsuddannelserne, fordelt på kommune 2018

Kilde: Undervisningsministeriet

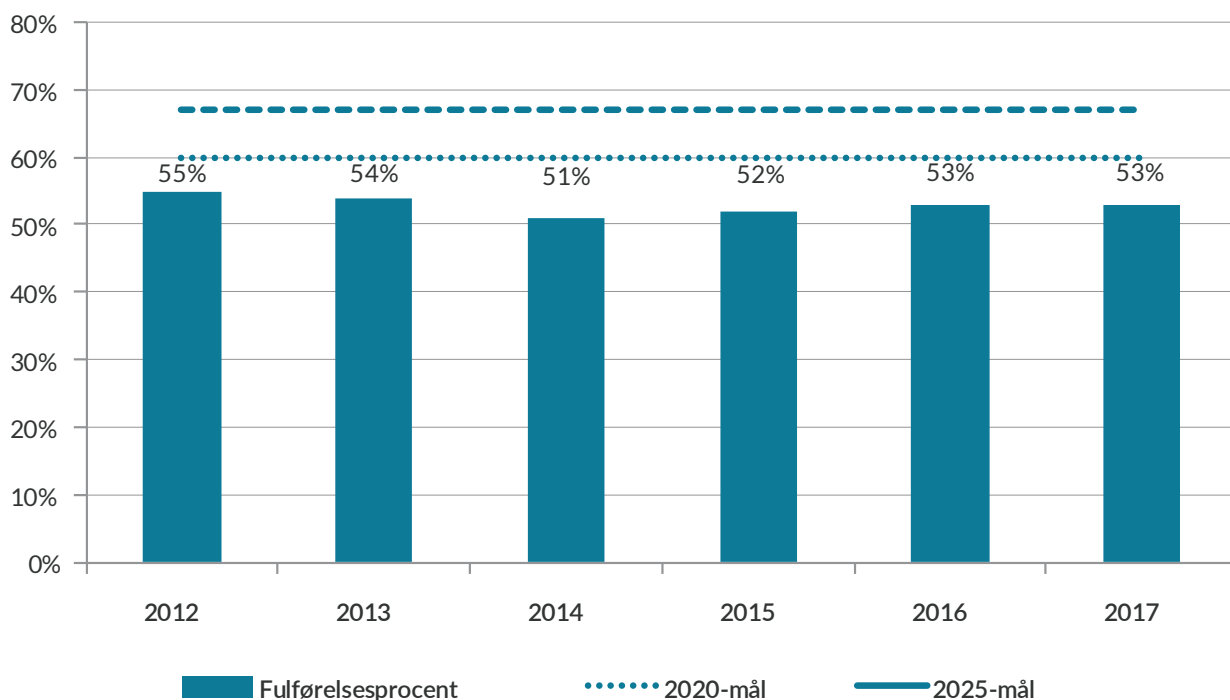
Resultatmål for Klare mål 2

Fuldførelsen skal stige fra 52 procent i 2012 til mindst 60 procent i 2020 og mindst 67 procent i 2025*.

Det er fortsat en stor udfordring efter erhvervsuddannelsesreformen, at for få af eleverne gennemfører erhvervsuddannelserne. 53 procent af de elever, der startede

på en erhvervsuddannelse i 2017, forventes at fuldføre uddannelsen, jf. figur 2.4. Det er et fald på to procentpoint i forhold til baselineråret 2012, men en stigning i forhold til 2014, hvor kun 51 procent forventedes at fuldføre uddannelsen. Det skal dog bemærkes, at den modelberegnete fuldførelse ikke tager fuldt ud højde for elevernes adfærd efter reformen, jf. faktaboks 1.

Figur 2.4: Fuldførelsesprocent fordelt på tilgangår, 2012-2017

Kilde: Undervisningsministeriets datavarehus.

Anm.: Fuldførelsesprocenten er modelberegnet, jf. faktaboks 1.

Den forventede fuldførelsesprocent for 2017-tilgangen er 55 procent for mænd og 51 procent for kvinder. Blandt indvandrere og efterkommere¹ er den forventede fuldførelse højere for kvinder (57 procent for indvandrekvinder henholdsvis 42 procent for efterkommerkvinder) end for mænd (48 procent for indvandremænd henholdsvis 35 procent for efterkommermænd). Efterkommere har en lavere forventet fuldførelsesprocent (38 procent) end både

elever med dansk herkomst (54 procent) og indvandrere (53 procent).

Flere af de elever, der starter på grundforløbet kommer i gang med hovedforløbet

Der ses en positiv udvikling i andelen af elever, der starter på grundforløbet og kommer i gang med hovedforløbet efter reformen. Andelen er steget med 10 procentpoint det første skoleår efter den nye erhvervsuddannelsesreform.

1 **Indvandrere:** Indvandrere er født i udlandet. Ingen af forældrene er danske statsborgere eller født i Danmark.

Efterkommere: Efterkommere er født i Danmark. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark.

* Fuldførelsesprocenten i 2012 er grundet opdatering af data blevet opjusteret til 55 procent, jf. tabel 2.4.

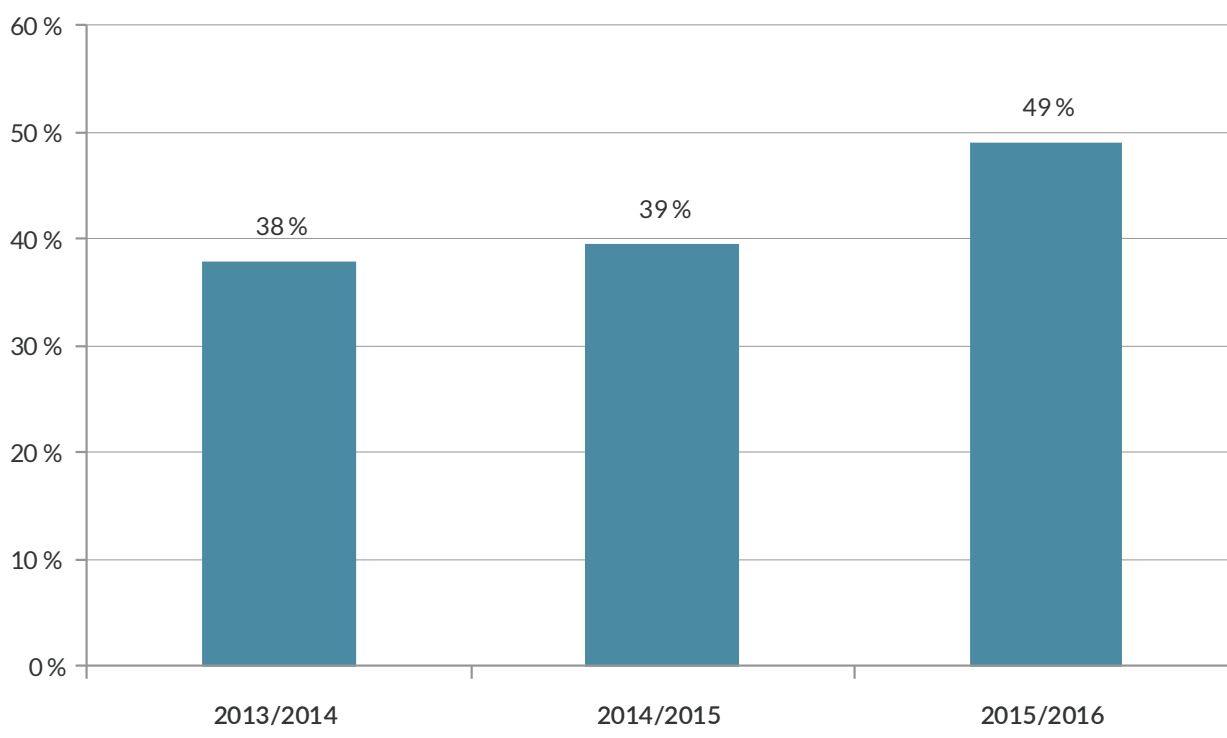
Blandt de første reformelever med start på grundforløbet i skoleåret 2015/2016 har 49 procent en uddannelsesaftale eller er i skolepraktik 3 måneder efter afsluttet grund-

forløb, jf. figur 2.5. Til sammenligning var denne andel 39 procent for elevgruppen, der startede på en erhvervsuddannelse før reformen i skoleåret 2014/2015.

44 procent af de piger, der startede på en erhvervsuddannelse i skoleåret 2015/2016 er kommet i gang med hovedforløbet, mens andelen var 53 procent for drenge.

Andelen der kommer i gang med hovedforløbet er højere for elever med dansk herkomst (50 procent) end for elever med indvandrerbaggrund og efterkommere (henholdsvis 47 og 36 procent).

Figur 2.5: Andelen af elever, der starter på grundforløbet og kommer i gang med hovedforløbet, 2013/2014-2015/2016

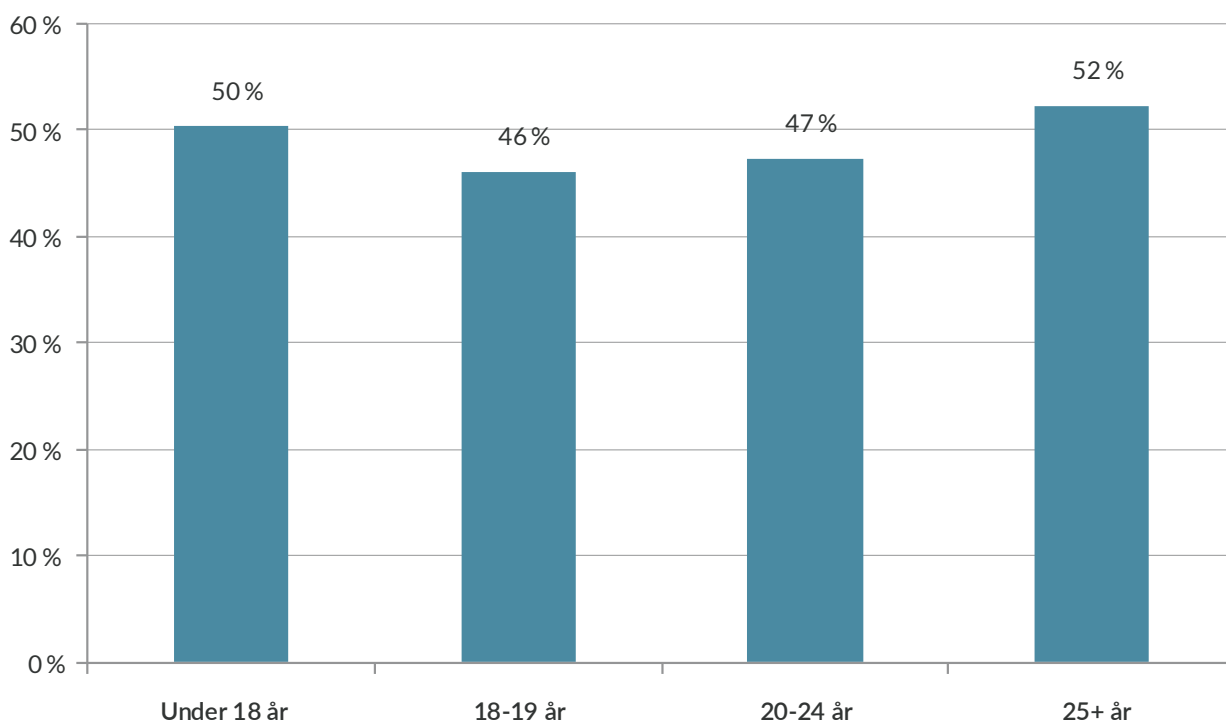

Anm.: Året angiver elevernes starttidspunkt på uddannelsen. Overgang til hovedforløb opgøres tre måneder efter fuldført grundforløb. Påbegynder eleven derimod hovedforløbet senere end tre måneder efter fuldført grundforløb, vil eleven tælle som frafaldet i denne opgørelse. Da eleverne skal have tid til at fuldføre grundforløbet og derefter 3 måneder til at påbegynde hovedforløbet, er der endnu ikke data for skoleåret 2016/2017.

Kilde: Undervisningsministeriets datavarehus.

Det er særligt de ældre elever på 25 år og derover og de helt unge under 18 år, der kommer i gang med hovedforløbet, mens andelen er lidt lavere blandt elever i alderen 18-24 år, som det fremgår af figur 2.6.

Figur 2.6: Andelen af elever, der starter på grundforløbet og kommer i gang med hovedforløbet 2015/2016

Anm.: Året angiver starttidspunktet på uddannelse. Overgang til hovedforløb opgøres tre måneder efter fuldført grundforløb. Påbegynder eleven derimod hovedforløbet senere end tre måneder efter fuldført grundforløb, vil eleven tælle som frafaldet i denne opgørelse.

Kilde: Undervisningsministeriets datavarehus.

Faktaboks 1: Om målinger vedrørende fuldførelse og frafald

Forskel mellem måling af fuldførelsesprocent og måling af frafald fra uddannelsesstart til hovedforløb

Fuldførelsesprocenten angiver, hvor stor en andel af de elever, der er påbegyndt en erhvervsuddannelse, som fuldfører eller forventes at fuldføre uddannelsen.

Fuldførelsesprocenten baserer sig både på allerede kendt adfærd fra eleven, men også på en modelberegning af elevens forventede fremtidige adfærd. For elever, der startede en erhvervsuddannelse i 2012 eller før, er det under 5 procent af adfærden, der er modelberegnet, mens den modelberegnete andel for elever, der er startet på en erhvervsuddannelse i 2015-2017 er mellem 35-86 procent. Det skal bemærkes, at adfærden for elever startet efter reformen kun i nogen grad slår igennem i den modelberegnete del af fuldførelsesprocenten for efter-reform-eleverne, men at modelberegningen også baserer sig på før-reform-elevens adfærd. Fuldførelsesprocenten kan derfor endnu ikke bruges til at følge endeligt op på fuldførelsen for de elever, der er startet efter erhvervsuddannelsesreformen.

Målingen af frafald fra uddannelsesstart til hovedforløb viser derimod elevernes faktiske uddannelsesadfærd, dvs. om de fuldfører grundforløbet og påbegynder hovedforløbet inden for 3 måneder. Dette gælder også for elever, der er påbegyndt uddannelsen efter erhvervsuddannelsesreformen. Der er indtil videre tal for de første reformelever, der er startet på grundforløbet i 2015/2016.

Resultatmål 3.1 for Klare mål 3

Andelen af de dygtigste elever – målt ved andelen af elever med den samlede mængde fag, der afsluttes på et højere niveau end det obligatoriske niveau fastsat af de faglige udvalg – skal øges år for år.

Dette resultatmål måles ved andel elever med fag på højere niveau end det obligatoriske, andel elever med mindst et fag på ekspertniveau, andel eux elever og andel elever med talentspor, som gennemgås nedenfor.

Flere elever vælger eux

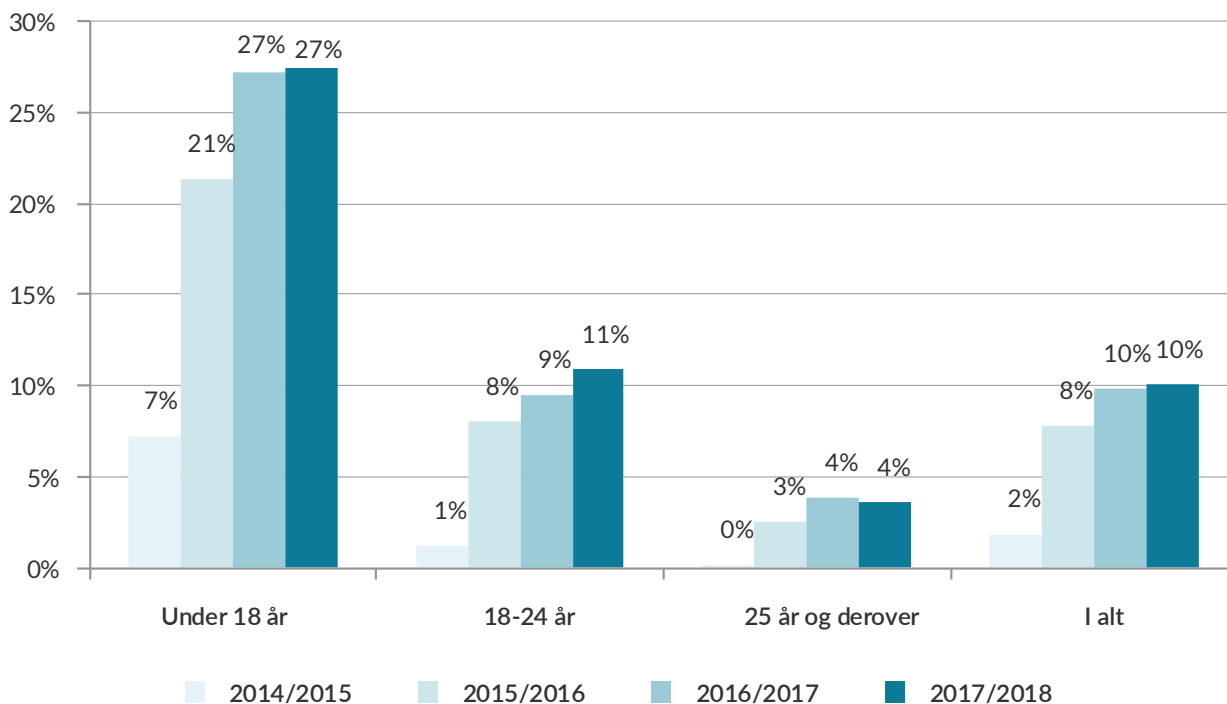
Cirka 10 procent af de elever, der startede på en erhvervsuddannelse i 2017/2018, valgte at tage uddannelsen

som en eux, jf. figur 2.7. Det er en stigning på cirka otte procentpoint i forhold til 2014/2015.

Også flere uddannelser tilbydes som eux. I dag tilbydes 45 erhvervsuddannelser som eux, hvilket er en stigning på 5 siden erhvervsuddannelsesreformens indførelse. Den store ændring i antal elever med eux skyldes primært, at de store uddannelser som social- og sundhedsuddannelserne (SOSU) og den pædagogiske assistentuddannelse (PAU) er begyndt at tilbyde eux.

Det er i høj grad de unge, der vælger eux. I 2017/2018 udgjorde gruppen under 18 år således 63 procent af den samlede eux-tilgang.

Figur 2.7: Andel elever med eux fordelt på aldersgrupper, tilgang 2014/2015-2017/2018

Anm.: Opgørelsen dækker førstetilgang til grundforløbets første og anden del og hovedforløbet.

Kilde: Undervisningsministeriets datavarehus.

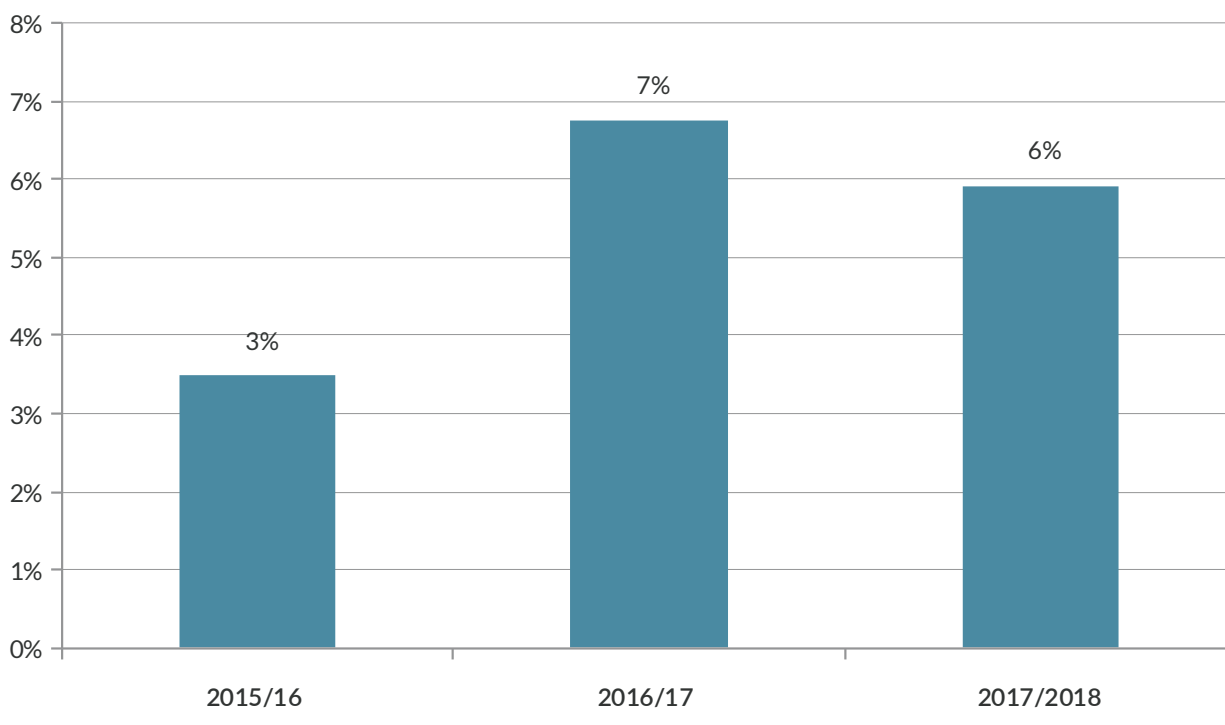
Stigningen i antallet af eux-elever er sket på tværs af køn og herkomst. Der er flere mænd end kvinder, der vælger eux og særligt i 2017/2018 er der stor forskel. Blandt mænd valgte 18 procent en eux, mens det tilsvarende var tilfældet for 9 procent af kvinderne. I 2016/2017 var det 10 procent af mændene og 9 procent af kvinderne.

I 2017/2018 var der en større andel efterkommere (14 procent), der valgte en eux sammenlignet med både elever med dansk herkomst (10 procent) og indvandrere (5 procent).

Flere elever følger talentspor

Cirka seks procent af de elever, der startede på et hovedforløb i 2017/2018 fulgte et talentspor, jf. figur 2.8. Det er en stigning på tre procentpoint i forhold til 2015/2016.

Figur 2.8: Andel elever, der følger talentspor ved tilgang til hovedforløbet, 2015/2016-2017/2018

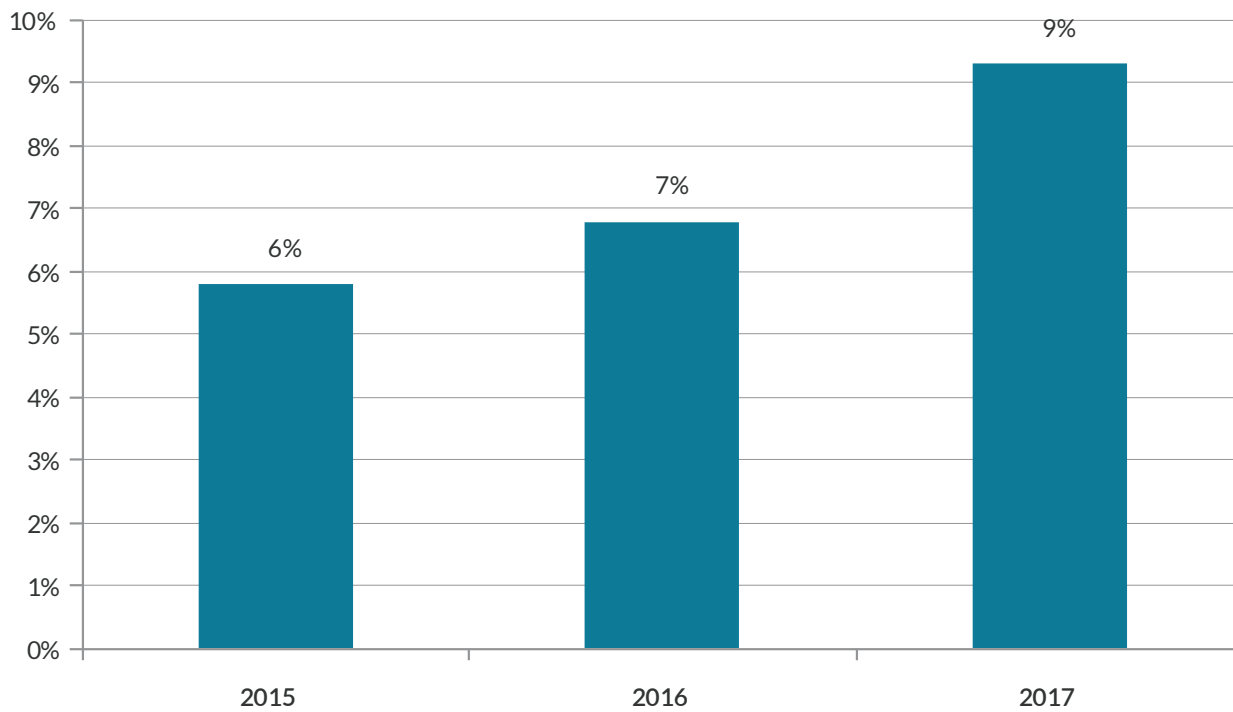
Kilde: Undervisningsministeriets datavarehus

Cirka 9 procent af kvinderne og tre procent af mændene på erhvervsuddannelsernes hovedforløb fulgte et talentspor i 2017/2018. Kønsforskellen hænger tæt sammen med muligheden for at læse et talentspor. Der er oprettet mange talentspor på hovedområdet "omsorg, sundhed og pædagogik", som er domineret af kvindelige elever.

Andelen af elever med fag på højere niveau end det obligatoriske og særligt med fag på ekspertniveau stiger

Omkring 9 procent af de elever, der færdiggjorde grundforløbet i 2017, havde mindst et fag på højere niveau end det obligatoriske fastsat af de faglige udvalg. Det er en stigning på ca. 3 procentpoint i forhold til 2015, jf. figur 2.9.

Figur 2.9: Elever med bestået grundforløbsprøve og mindst et fag på højere niveau end det obligatoriske fastsat af de faglige udvalg, 2015-2017

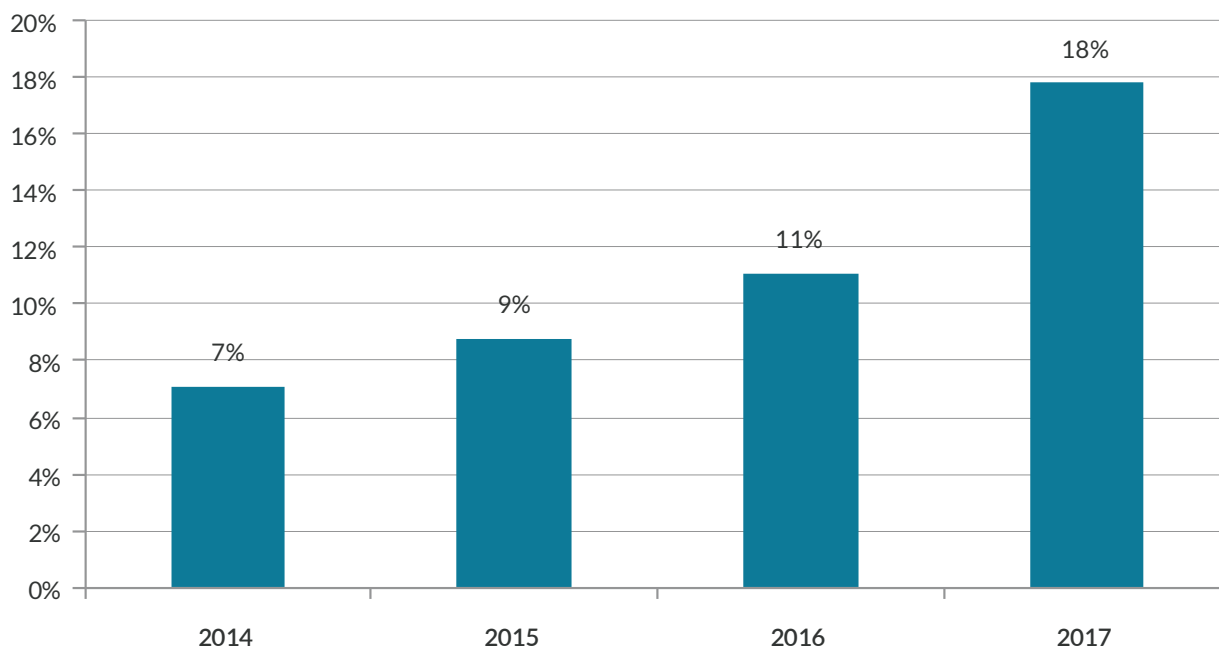

Kilde: Undervisningsministeriets datavarehus.

Cirka 18 procent af de elever, der fuldførte en erhvervsuddannelse i 2017, havde mindst et fag på ekspertniveau,

jf. figur 2.10. Det er en stigning på 9 procentpoint i forhold til 2015.

Figur 2.10: Andel elever med mindst et fag på ekspertniveau, 2014-2017

Kilde: Undervisningsministeriets datavarehus.

Blandt kvinderne var det 12 procent, der tog mindst et fag

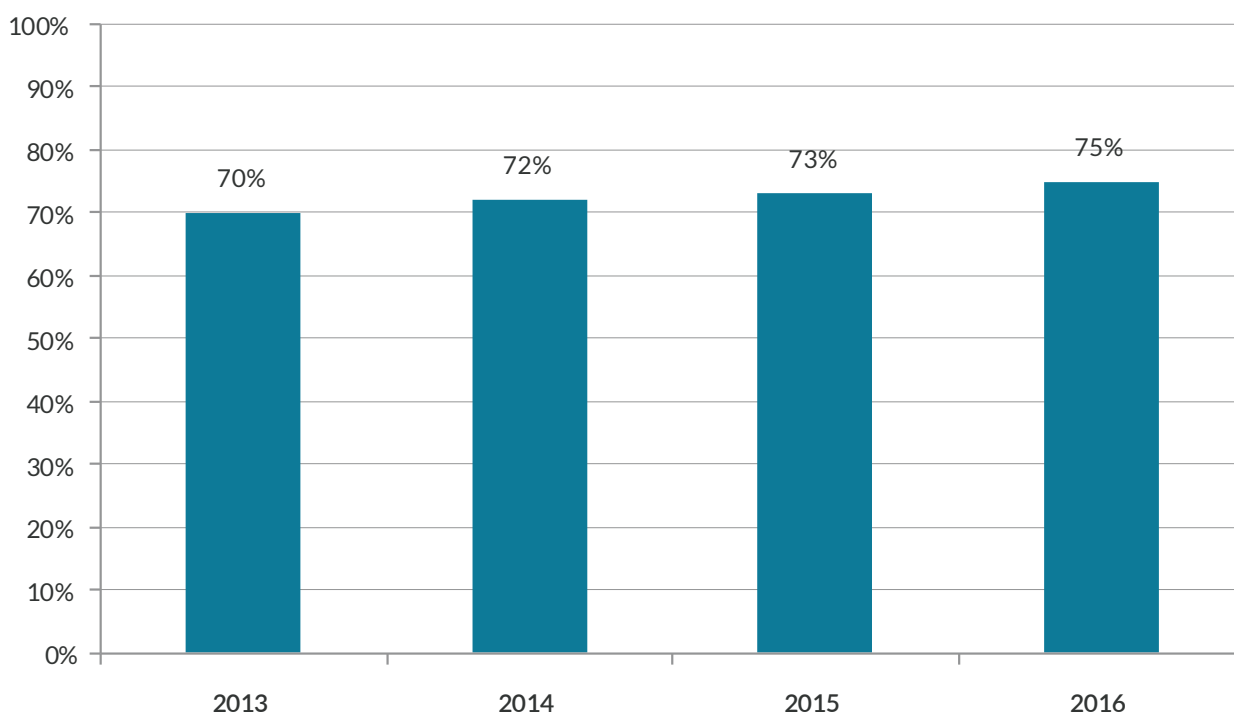
på ekspertniveau, mens det blandt mændene var 7 procent.

Resultatmål 3.2 for Klare mål 3

Den høje beskæftigelsesandel for nyuddannede skal opret- holdes..

75 procent af de nyuddannede i 2016 var i beskæftigelse inden for et år efter, at de blev færdige med uddannelsen. Det er en lidt større andel end de tidligere år, hvor andelen var 70-73 procent. Det er vigtigt at bemærke, at størstedelen af de nyuddannede i 2016 ikke har været omfattet af reformen.

Figur 2.11: Beskæftigelsesfrekvens ét år efter fuldført uddannelse fordelt på året for fuldførelse, 2013-2016

Kilde: Undervisningsministeriets datavarehus.

Resultatmål for Klare mål 4

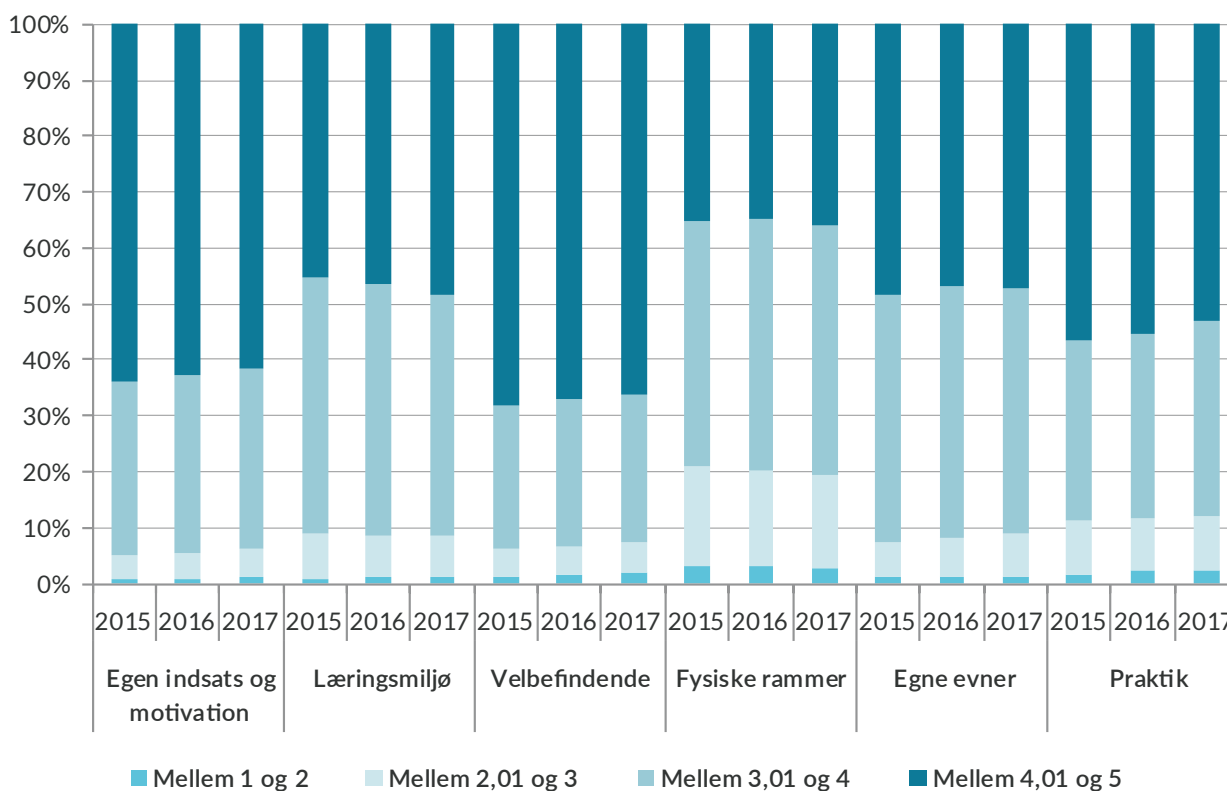
Elevernes trivsel og aftagervirksomhedens tilfredshed skal øges frem mod 2020.

Erhvervsuddannelseseleverne har en høj trivsel

Eleverne har generelt en høj trivsel på erhvervsuddannelserne. Året 2017 er tredje år, hvor Undervisningsministeriet gennemfører en national trivselsmåling blandt eleverne. Resultaterne viser, at der ikke er sket de store

forskydninger i trivslen blandt eleverne fra 2016 til 2017. Indikatoren for velbefindende har den højeste andel af meget positive svar, og hele 66 procent af eleverne har en gennemsnitsværdi på over 4,0 på en skala fra 1-5, jf. figur 4.1. Omvendt har indikatoren for fysiske rammer den mindste andel af meget positive svar; her har 36 procent af eleverne en gennemsnitsværdi over 4,0 på skalaen. På de resterende indikatorer har mellem 48 og 62 procent af eleverne et gennemsnit over 4.

Figur 2.12: Fordelingen af elevernes gennemsnit på hver indikator for trivsel, 2015 - 2017

Anm.: Indikatorerne går fra 1-5, hvor 1 udtrykker den dårligst mulige trivsel og 5 udtrykker den bedst mulige tilfredshed.

Kilde: Undervisningsministeriets datavarehus.

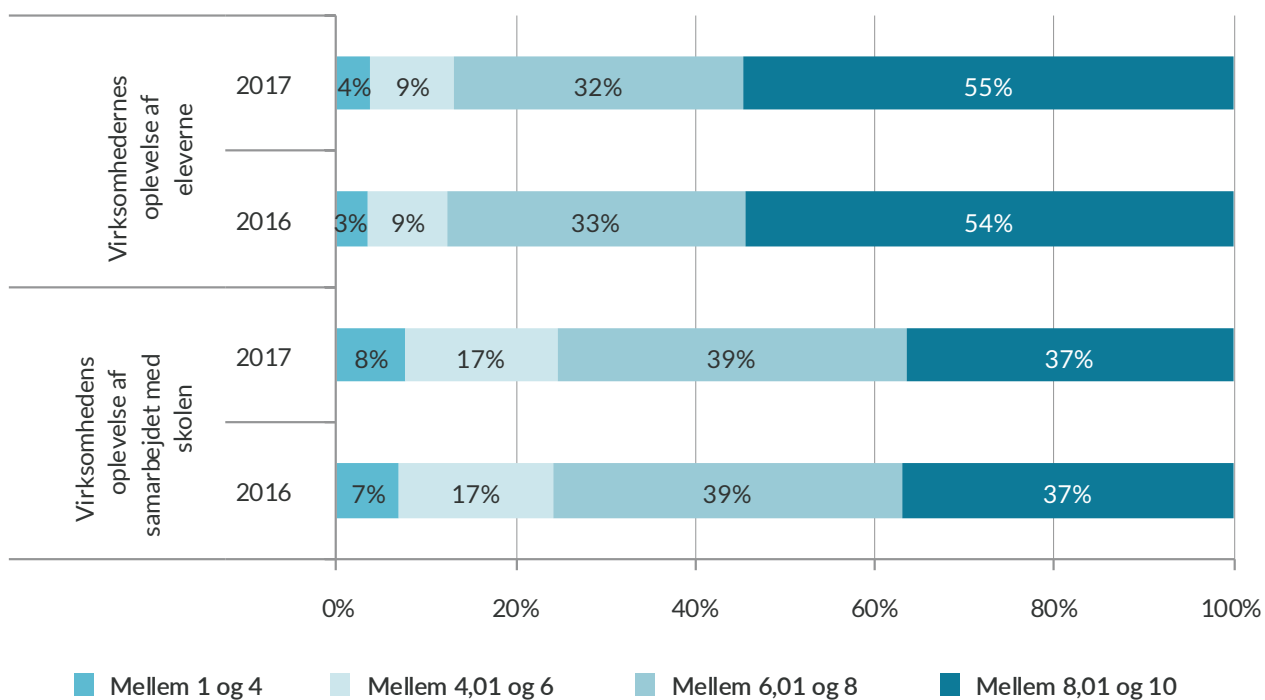
Virksomhederne er meget tilfredse med eleverne

I 2017 blev den anden virksomhedstfredshedsundersøgelse gennemført¹. Resultaterne viser, at virksomhederne generelt har en høj tilfredshed og at der ikke er sket store forskydninger i virksomhedernes vurdering fra 2016 til

2017. På en skala fra 1-10 placerer virksomhederne sig i gennemsnit på 7,5. Virksomhederne vurderer oplevelsen af eleverne bedre end samarbejdet med erhvervsuddannelsen (gennemsnit 8,1 henholdsvis 7,2).

² Der er kommet svar fra 77 erhvervsskoler, hvilket svarer til næsten alle landets erhvervsskoler med praktikelever. Besvarelsene dækker 9.307 samarbejder. I hele 2017 vurderes der ca. at have været 43.000 samarbejdsrelationer, hvilket betyder, at ca. 22 procent har besvaret spørgeskemaet.

Figur 2.13: Virksomhedernes oplevelse af eleverne og samarbejdet med skolen, 2016 og 2017

Anm.: Indikatorerne går fra 1-10, hvor 1 udtrykker den dårligst mulige tilfredshed og 10 udtrykker den bedst mulige tilfredshed.

Kilde: Undervisningsministeriets datavarehus.

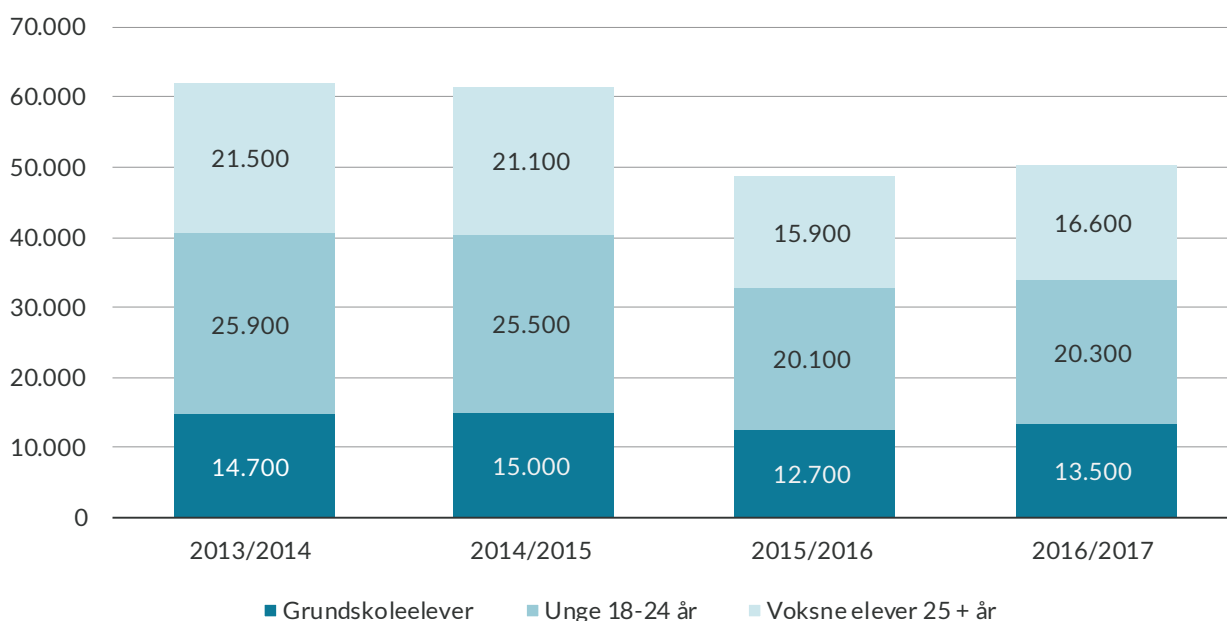
3 Resultater på øvrige data (ikke en del af klare mål)

Tilgangen til erhvervsuddannelserne er fortsat den største udfordring for erhvervsuddannelserne

De elever, der starter på en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse udgør kun 27 procent af den samlede tilgang til erhvervsuddannelserne. Det er imidlertid i lige så høj grad en udfordring at få flere voksne elever til at begynde på en erhvervsuddannelse. Det gælder både de 18-24-årige og de voksne på 25 år og derover.

Den samlede tilgang (som både gælder de unge direkte fra grundskolen og de ældre elever) er faldet fra cirka 62.100 elever før reformen til cirka 50.400 elever efter reformen svarende til et fald på 19 procent, jf. figur 3.1 Det store fald ved reformstart vurderes i vid udstrækning at skyldes indførelsen af adgangskravet.

Figur 3.1: Tilgangen til erhvervsuddannelserne fordelt på elevtype, 2013/2014 – 2016/2017

Kilde: Undervisningsministeriets egne beregninger.

Praktikpladsområdet

Praktikpladsafhængigt-AUB

Regeringen og arbejdsmarkedets parter indgik i august 2016 en trepartsaftale (Trepert II) om tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft og praktikpladser. Aftalen indeholder bl.a. en fælles målsætning om, at arbejdsgiverne

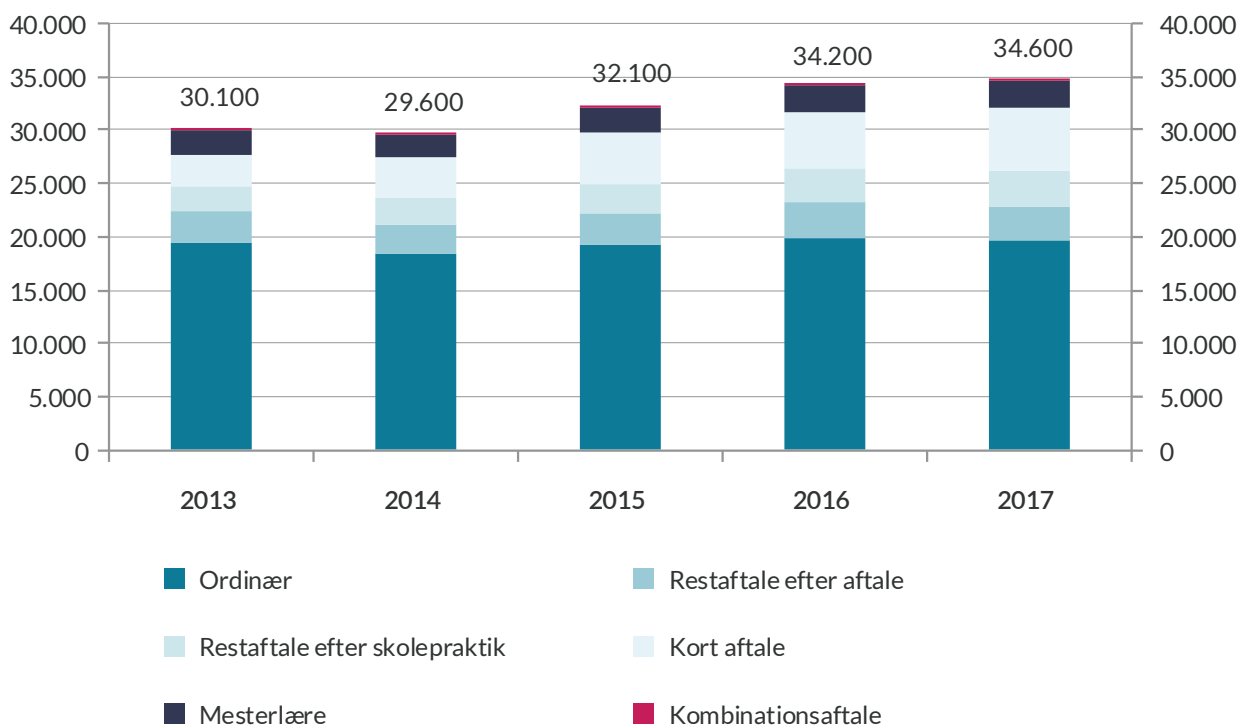
årligt opretter flere praktikpladser med henblik på, at flere unge vælger og gennemfører en erhvervsuddannelse. De ekstra praktikpladser skal realiseres gennem en række initiativer, herunder styrkede økonomiske incitamenter til at oprette praktikpladser, dimensionering af uddannelser og udpegning af fordelsuddannelser, hvor

eleverne har større sikkerhed for en praktikplads mv. Det nye praktikpladsafhængige AUB er blevet implementeret per 1. januar 2018.

Trepartsaftalen indeholder en målsætning om, at der årligt skal skabes flere praktikpladser - mindst 8-10.000 flere praktikpladser end i dag. Dette tal opgøres med udgangspunkt i antallet af indgåede uddannelsesaftaler i 2016 eksklusivt social- og sundhedsuddannelserne (SOSU) og den pædagogiske assistentuddannelse (PAU). I figur 3.2 fremgår udviklingen i antallet af indgåede uddannelsesaftaler i perioden 2013-2017.

Trepartsaftalen satte ikke kun fokus på, at antallet af uddannelsesaftaler skal øges. I forbindelse med aftalen blev der også lagt begrænsninger på virksomhedsforlagt praktikuddannelse (VFP), delaftaler og korte uddannelsesaftaler. VFP kan nu højst vare 3 uger i den samme virksomhed, og 6 uger af elevens samlede praktikuddannelse. Delaftaler kan kun indgås og gennemføres én gang for den enkelte elev i samme virksomhed. Korte uddannelsesaftaler kan kun indgås op til to gange mellem den enkelte elev og samme virksomhed med undtagelsesvis mulighed for 3. gangs dispensation. De ændrede regler trådte i kraft 1. januar 2018 og er derfor ikke afspejlet i figuren neden for.

Figur 3.2 Indgåede aftaler 2013-2017 eksklusiv SOSU og PAU fordelt på type, procent.

kilde: Undervisningsministeriets datavarehus (praktikpladsstatistikken)

Andelen af de korte uddannelsesaftaler er steget fra 10 procent i 2013 til 17 procent i 2017.

Særligt om SOSU og PAU

Som det fremgår af tabel 2 er der sket et fald i antallet af indgåede uddannelsesaftaler på social- og sundhedsuddannelserne. Faldet skal bl.a. ses i sammenhæng med indførelsen af adgangskravet til erhvervsuddannelserne i forbin-

delse med erhvervsuddannelsesreformen samt omlægning af social- og sundhedsuddannelsen til to selvstændige uddannelser pr. 1. januar 2017. Før denne omlægning var uddannelsen en trindelt uddannelse, og social- og sundhedsassistentelever fuldførte først trin 1 til social- og sundhedshjælper, før de gik videre på trin 2 og indgik dermed en uddannelsesaftale på begge trin.

Tabel 3.1 Indgåede uddannelsesaftaler, 2014-2017

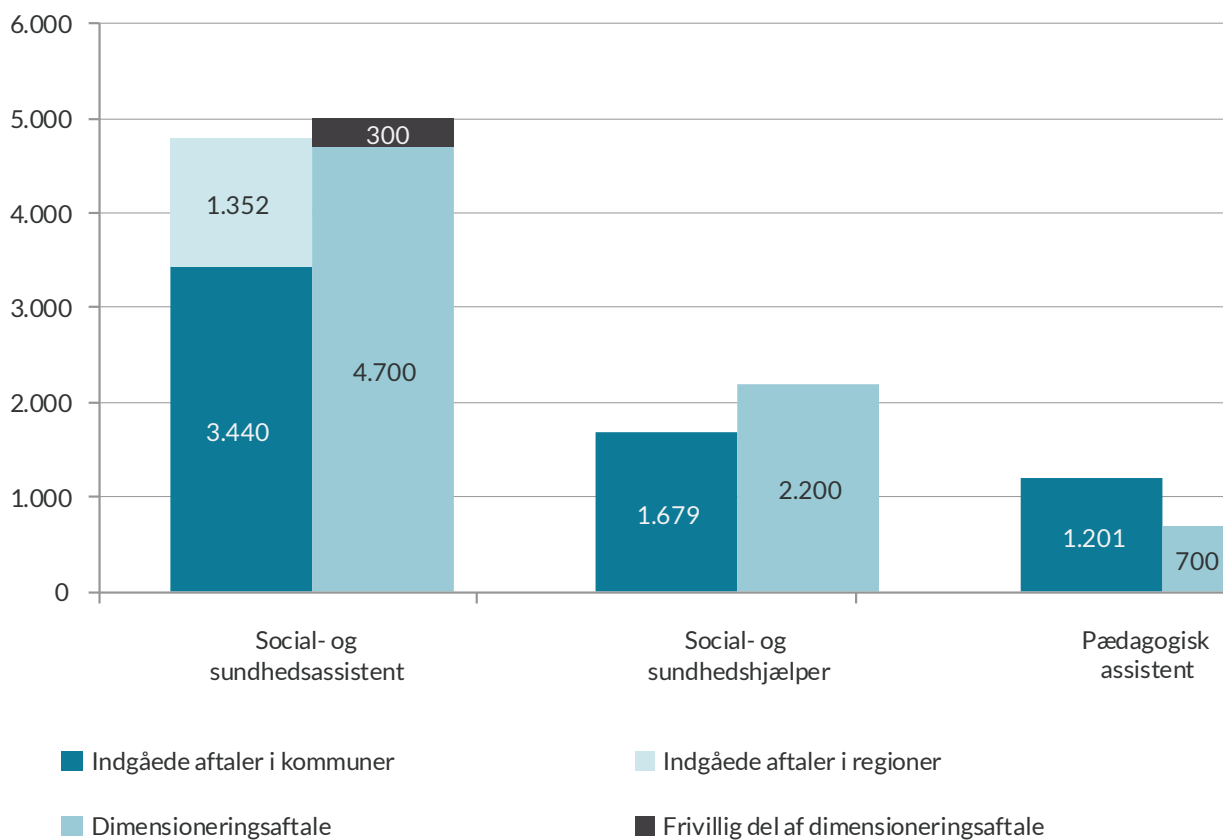
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Social- og sundhedsassistent							180	4.665
Social- og sundhedshjælper							431	1.627
Social- og sundhedsuddannelsen	13.736	13.200	12.298	12.617	12.600	10.376	7.463	195
Samlet	13.736	13.200	12.298	12.617	12.600	10.376	8.074	6.487

Kilde: Undervisningsministeriets datavarehus (praktikpladsstatistikken).

Af figur 3.3 ses det dog, at trods faldet i antallet af indgåede aftaler på social- og sundhedsuddannelserne, flugter antallet af indgåede aftaler på assistentuddannel-

sen nogenlunde med dimensioneringen, mens antallet af indgående aftaler på hjælperuddannelsen ligger cirka 500 under den indgående dimensioneringsaftale.

Figur 3.3: Dimensionering og indgåede aftaler i på SOSU og PAU i 2017

Kilde: Undervisningsministeriets datavarehus (praktikpladsstatistikken) samt dimensioneringsaftalen for 2017

Fordelsuddannelser

Fordelsuddannelser er uddannelser inden for fag, hvor det forventes, at der fremadrettet kommer til at mangle faglærte. Fordelsuddannelserne er derfor et attraktivt førstevalg for unge og voksne, som ønsker en erhvervsuddannelse. Arbejdsgivere, der tegner uddannelsesaftaler med elever på fordelsuddannelserne, kan opnå en ekstra økonomisk bonus. Forudsætningen for udbetaling af bonus er, at arbejdsgiverne har levet op den kollektive forpligtelse i trepartsaftalen om at oprette praktikpladser på den givne uddannelse til minimum ni ud af ti af de elever, der har gennemført 2. del af grundforløbet på fordelsuddannelserne. Initiativet trådte i kraft fra 2017.

I 2017 var der i alt 33 fordelsuddannelser. I 2018 er der udpeget 36 uddannelser som fordelsuddannelser. Det er de samme 33 erhvervsuddannelser, der er udpeget

med tilføjelse af grafisk tekniker-, togklargørings- og kranføreruddannelsen.

Hvorvidt de udnævnte fordelsuddannelser lever op til at udløse fordelsbonus opgøres først medio i det efterfølgende år. Opgørelsen medio 2018 viste, at 20 af de 33 fordelsuddannelser i 2017 levede op til kriterierne for udbetaling af fordelsbonus til virksomhederne.

Tabel 3.2 viser udviklingen i tilgangen til fordelsuddannelserne i 2017 og 2018 sammenlignet med tilgangen til de samme uddannelser i 2016, hvor de ikke var udnævnt til fordelsuddannelser. Det ses, at tilgangen til fordelsuddannelserne i 2017 var 2 pct. højere end tilgangen til de samme uddannelser i 2016 i årets otte første måneder. Fra 2016 til 2018 er tilgangen til erhvervsuddannelserne i perioden januar-august faldet med 14 pct., mens tilgangen til 2018-fordelsuddannelserne samtidig kun er faldet med 10 pct.

Tabel 3.2 Tilgang til uddannelser, der er fordelsuddannelser i hhv. 2017 og 2018

	Tilgang januar-august 2016	Tilgang januar-august 2017	2012 Tilgang januar-august 2018	Udvikling fra 2016-2017 (pct.)	Udvikling fra 2016-2018 (pct.)
Uddannelser, der i 2017 er fordelsuddannelser	10.843	11.043		2 %	
Uddannelser, der i 2018 er fordelsuddannelser	10.912		9.862		- 10 %
Tilgang alle erhvervsuddannelser	35.756	33.255	30.778	-7 %	-14 %

Anm. Tabellen medtager kun den direkte tilgang til grundforløbets anden del, og således inkluderes ikke grundskoleelever, som forinden har været på grundforløbets første del.

Kilde: Undervisningsministeriets datavarehus.

4 Økonomi

Skolernes økonomi (overskudsgrad og soliditet)

Erhvervsskolerne har været igennem en markant omstillingsproces, og det er positivt, at skolerne i 2017 har en positiv overskudsgrad på 0,7 og i perioden 2015-2017 har haft en gennemsnitlig overskudsgrad på 0,9, svarende til 370 mio.kr. før ekstraordinære poster. Overskudsgraden i 2017 ligger 1,9 procentpoint lavere end overskudsgraden i 2014 inden erhvervsuddannelsesreformen.

Det er ligeledes positivt, at erhvervsskolernes soliditetsgrad, der angiver, hvor robuste skolerne er over for tab, er 38,9 procent i 2017, hvilket er 2,6 procentpoint højere i forhold til 2014. Den høje soliditetsgrad skyldes den relativt højere egenkapital i forhold til aktiver.

Den fortsat positive overskudsgrad og stigende soliditetsgrad vidner om, at erhvervsskolerne, trods den markante

omstilling, har et tilfredsstillende økonomisk grundlag for institutionsdriften. Det bemærkes dog, at der er store udsving skolerne imellem, og at der løbende følges op på skolernes økonomi, herunder en risikovurdering af den enkelte skoles økonomi i tilknytning til den årlige regnskabsaflæggelse.

Udviklingen i årselev/lærerårsværk ratio

Udviklingen antallet af elever per lærer har siden 2014 været faldende, men steg i 2017. I 2014 var der 8,2 årselever per lærerårsværk på erhvervsuddannelserne fordelt på både grundforløb og hovedforløb. Frem mod 2016 faldt ratioen til 7,0 årselever per lærerårsværk, mens ratioen i 2017 steg til 7,4 årselever på erhvervsuddannelserne pr. erhvervsuddannelseslærer, jf. tabel 3.

Tabel 4.1: Udvikling i årselever/lærerårsværk fra 2014-2017

	2014	2015	2016	2017
Årselever/lærerårsværk	8,2	7,7	7,0	7,4

Kilde: RF17 og Isola.

Udviklingen i ratioen er styret af dels faldende årselever, dels færre lærerårsværk på erhvervsskolerne. Således har skolerne siden august 2015, hvor erhvervsuddannelsesreformen blev implementeret, haft et fald i antallet af lærerårsværk hvert år sammenlignet året før. Fra 2016 til 2017 faldt antallet af erhvervsuddannelseslærere fortsat betydeligt, mens antallet af elever på erhvervsuddannelserne var nogenlunde stabilt, hvilket betød stigende årselever pr. erhvervsuddannelseslærerårsværk ratio.

Det bemærkes, at ratioerne er forbundet med usikkerhed. Kilden til ratioerne er finansloven for årseleverne og Isola for lærerårsværk. I Isola er det kun muligt at lave kvartalstræk på antallet af lærerårsværk. Det betyder, at udtrækket bliver et øjebliksbillede af lærerårsværk på erhvervsskolerne, når udtrækket laves.

